

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Eica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoș), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Băndăna”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală” (Def), „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstrare”, (Mecurea), „Cassa de păstrare” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Ciococana”, „Chiorana”, „Codreana”, „Comuna”, „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Dotna”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgeșana”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geogeană”, „Grănișorul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Iulia”, „Jiana”, „Lipovana”, „Luceafărul”, „Lugoșana”, „Mercur”, „Mielul”, „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Poporul”, „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoșana”, „Reuniunea de împrumut și păstrare”, (Iva-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercăiana”, „Silvania”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Tărnăveana”, „Tibleșana”, „Timișana”, „Tovărășia agricolă”, (Sebeșul-săsesc), „Ulpiana”, „Vatra”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărăndeana”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiu unui cm² câte 10 fileri.

Cautele la înființarea de institute noi.

În numărul precedent al acestei reviste am zis, că institutele cari s'au înființat nu pentru că le-ar fi reclamat trebuințele popoului, ci s'au născut din considerațiuni de caracter particular și individual, — ar trebui până mai este vreme să caute — salvându-se pe sine și întărind pe altele — a-și repara greșelile.

Din „Anuarul băncilor pe 1909” aflăm că în circa șasesprezece centre românești sunt câte două, în unul trei, ba în unul chiar patru institute de bani românești, și dacă le-am privi după teritoriul nemijlocit din care se susțin, putem afla că, în câte un ținut cu teritor de abia de câteva sute de kilometri pătrați și cu 20—40 de mii locuitori, sunt 6—8 institute, cari își fac concurență reciprocă.

Cu greu ne vine a crede că înființarea institutelor mai tinere a fost reclamată pretutindenea de trebuințe reale, și că institutele întâi fondate în cutare centru sau în cutare ținut, chiar de s'ar fi ivit trebuințe noi, nu le-ar fi putut satisface.

Chiar și datele ultimelor bilanțuri dela institutele mai noi ne dovedesc, că cercul de activitate al acestora nu s'a extins peste acela al institutelor deja existente și s'a în-

trecut cel mult în acuirarea unui capital societărilor mai mare; nu cunoaștem însă caz la noi, în care institutele mai tinere să se poată lăuda cu rezultate — fie materiale sau morale, — mai bune, decât institutele mai vechi.

Punem întrebarea, că oare nu ar fi fost mai bine, ca în loc de a se înființa în câte un centru sau ținut 4—6 institute noi, fără nici o putere de viață, să se fi întărit institutul vechiu, în jurul căruia să se fi concentrat toate puterile materiale și morale din ținut?

Sigur, că în cazul din urmă s'ar fi putut oferi din toate punctele de vedere și popoului mai multe favoruri, decât le pot oferi institutele singuratică, și nu ar fi fost nici așa ușor, ca pe unele locuri să se mai vâre și institute străine, cari văzând cum ne slăbim pe noi înșine, ne-au mărit și mai mult concurența.

Credem a fi ajuns vremea, ca cel puțin pe singurul teren pe care ne mai putem mișca încățva liberi, pe terenul financiar, să nu ne fie forțele desbinate.

Deci lăsând la o parte orice considerațiuni personale și individuale, să punem umăr la umăr, și în acele centre sau ținuturi, în cari mai multe institute românești își fac fără rezultat și folos practic concurență, să stăruim ca acestea să se contopească unul într'altul, fie pe calea fuziunii sau pe orice altă

cale și să se creeze un singur institut mai puternic, care mai curând va putea corăspunde chemării sale în toate direcțiile.

Ion Perian,
șef-contabilul institutului „Oraviciana“.

De-ale emigraților.

Vijelia din anul trecut a reținut acasă pe mulți doritori de a merge la America. Năcazurile celor trecuți își făceau ecou mai mult prin presa oficială. Alții, prea puțin se interesau de soarta, de peripețiile lor.

Astăzi vijelia financiară s'a domolit. Ferberea produsă de alegerea prezidentului s'a liniștit. Lucrările industriei își iau mersul normal. Fabricile se deschid brațelor muncitoare și dolarii apucă drumul spre buzunarele celor lipsiți.

Cetesc, că ziarul american „North American Review“ a scotocit și mai departe. A cercetat anume, ce fac muncitorii cu dolarii câștigați și indeosebi intrucât îi cruță și intrucât îi risipesc. A constatat apoi că dintre toți muncitorii emigrați în Uniune, Grecul e cel mai mai cruțător. El trimite familiei sale, în termen mediu, 230 franci anual. Urmează, în rândul al doilea, Italianii, cari trimit câte 150 franci anual. Slovaci și alți Slavi (?) ai monarhiei noastre, țin rangul al treilea, cu 141½ franci. Mai pe urmă se înșiră

Rușii	cu	75	franci
Scandinavii	„	72½	„
Englezii	„	35-7	„
Germanii	„	20	„

Experiența generală nu confirmă întru toate părerea ziarului american. Pretinsa lipsă de cruțare a Germanului sau Englezului e numai aparentă. Nemții și Englezii, când se decid „să plece la America“, apoi emigrează temeinic, cu toată casa. Așezându-se în lumea nouă, ei nu mai au trebuință să trimită câștigul acasă, ci-l consumă tot acolo. Pot fi cât de cruțători, căci dolarii câștigați nu trec frontiera.

Statistica amintită mai de grabă s'ar putea considera drept barometru al *calității emigrației*. Cu cât suma „trimisă familiei“ e mai mare, cu atât e mai efemeră emigrația muncitorului, care trimite suma. Și invers: suma neînsemnată arată serioșitatea așezării în Uniune, respective a expatrierii din alte țări.

Ziarul nu amintește pe Români, decumva nu-i va fi amestecat cu „Slavii“ monarhiei noastre, înșirați în rangul al treilea al statisticeii celor cruțători. În cazul acesta, afirmarea statisticeii e greșită, trebuind modificată cu totul altfel.

Pe baza experiențelor zilnice putem constata, că aproape tot Românul năcăjit, care apucă drumul la America și e norocos în aflarea de lucru, trimite acasă în termen mediu, 800 cor. la an. Dar să fim mai stricți. Să admitem, că numai jumătate din cei emigrați pot trimite cele opt sute. Jumătatea a doua nu trimite nimic, fie din lipsa de lucru, fie din alte cauze. Ei bine, și în acest caz, suma mijlocie anuală, cea îndreptățită de a intra în cadrele statisticeii, face 400 cor., întrecând pe departe suma cruțată a Grecului celui laudat de „North American Review“.

Din media, admisă ca bază, rezultă:

1. caracterul efemer al emigrației române;
2. avantajul ei economic (cel moral și igienic fiind supus la multe obiecții îndreptățite).

Cu alte cuvinte, țaranul nostru nu trece „apa cea mare“ cu gândul de a-și căuta patrie nouă, ci numai de a-și căuta lucru mai bine retribuit decât acasă. Când își adună dolarii indigestului pentru a-și implini lipsurile și ceva pe deasupra, o tulsește îndărăpt, la copii și la nevastă, pentru a face acelaș joc dacă va cere trebuința.

Gavr. Todica.

Spicuri

din noile legi asupra chestiunii țărănești în România.

V. Legea pentru înființarea Casei Rurale.

(Sfârșit).

Cap. III. Dispozițiuni obligatorii pentru cumpărător.

— Pământurile dobândite prin Casa Rurală nu vor putea fi arândate decât cu consimțământul Casei Rurale, ce se va da numai în caz de imposibilitate a proprietarului de a le cultivă și vor putea fi arândate numai la cultivători țărani români.

— Țăranii sunt obligați de a-și stabili locuințele lor în comuna, cătunul sau satul unde sunt situate locurile ce au cumpărat, în termen de 3 ani dela data punerii lor în posesiune. În caz contrar ei vor fi deposedați fără întârziere și fără judecată, ci numai pe cale administrativă.

Casa Rurală va restitui țăranilor sumele ce au plătit până la aceea dată din prețul moșiei.

— Prin actul de ipotecă ce au constituit Casei Rurale, țăranii vor fi obligați să contribuie la ameliorarea cultivei pământului, cultivând fânate artificiale, legume, sfeclă sau plante textile și să se supună condițiilor de cultură hotărâte de regulament.

— Țăranii vor contribui la înființarea de asociațiuni pentru cumpărarea de instrumente agricole, de animale de producțiune și de semințe, precum și pentru vânzarea produselor în comun.

— Loturile de 5 hectare cumpărate conform legii de față, vor putea fi vândute numai țăranilor, nu mai mult de 2 loturi la unul, și fără să poată prin asemenea cumpărări să-și formeze o proprietate mai mare de 15 hectare.

— Preoții și învățătorii cari au mai puțin de 5 hectare vor putea cumpăra dela țărani încă 2 loturi.

Orice vânzare inafară de aceste cazuri se consideră de neexistentă. Este permis însă schimbul loturilor, cu consimțământul Casei Rurale.

Cei cu loturi mai multe nu vor putea vinde decât cu obligațiunile în cari le-au cumpărat, Casa Rurală având dreptul de preferință la cumpărare.

Pământurile cumpărate prin Casa Rurală nu vor putea fi ipotocate la alte persoane decât cu consimțământul Casei Rurale.

— Țăranii nu vor putea da concesiuni de exploatarea subsolului decât cu consimțământul Casei Rurale și după regulile stabilite de ea.

Cap. IV. Cumpărări de moșii de către Casa Rurală.

— Casa Rurală va putea cumpăra moșii spre a fi vândute în loturi, plătindu-le fie prin emisiune de bonuri rurale, fie pe credit.

— Dacă la vânzarea unei moșii nu se vor găsi destui cumpărători de loturi de 5 hectare, Casa Rurală va putea să vândă, în loturi de o întindere, până

la 50 hectare partea rămasă nevândută la țărani, cu condițiune ca cumpărătorul să nu aibă altă proprietate mai mare de 25 hectare și dându-se preferință absolvenților școalelor de agricultură superioare.

— Prețul cu care Casa Rurală va vinde moșiile cumpărate de dânsa nu va putea fi mai mare de 10 la sută peste prețul de cumpărare.

Cap. V. Emiterea de bonuri rurale.

— Pentru plata prețului moșiilor sau părților de moși cumpărate în conformitate cu această lege, Casa Rurală va emite bonuri rurale la purtător, producând o dobândă anuală de cel mult 5 la sută și plățile în termen de 50 ani prin trageri la sorți semestrale.

Această emisiune nu va trece peste valoarea creanței ipotecare pe care cumpărătorii au constituit-o Casei Rurale, și nu va trece de 85 la sută din prețul moșiei.

— Bonurile emise de Casa Rurală vor fi garantate prin imobilele ce i-au fost ipotecate și prin orice altă avere a ei. Ele vor fi primite ca garanție la toate casele publice pentru valoarea lor nominală.

— Scadența cupoanelor bonurilor rurale va fi la 1 Ianuarie și Iunie ale fiecărui an.

— Cumpărătorii loturilor sunt obligați să verse Casei Rurale, cu două luni înainte de scadența fiecărui cupon, sumele stipulate conform legii.

— Ratele anuale ale împrumuturilor contractate de comune pentru cumpărări de islazuri comunale se vor înscrie de autoritățile superioare, din oficiu și în mod obligator, în bugetele acelor comune.

— În caz de neplată la timp a sumelor ce dătoresc, debitorii vor plăti o dobândă de întârziere de maximum 7 la sută pe an.

— Casa Rurală are drept ca pe toți debitorii săi, cari nu-și vor plăti ratele sale în timp de un an, în urma a două somațiuni, să-i urmărească conform legii de urmărirea percepției dărilor către Stat, și să-i depozedeze, vânzând lotul altui țaran, iar celui depozedat restituindu-i sumele vărsate de el în contul moșiei.

Bonurile rurale și cupoanele lor nu vor putea fi supuse la nici un fel de taxe sau impozite.

Cap. VI. Dispozițiuni privitoare la indivizibilitatea loturilor.

— Loturile de 5 hectare, cumpărate prin mijlocirea sau dela Casa Rurală, sunt indivizibile, fie că ar fi transmise prin vânzare, donațiune, moștenire cu sau fără testament.

Proprietățile de două sau mai multe loturi nu pot fi împărțite, în toate aceste cazuri, în porțiuni mai mici de 5 hectare.

Când unul sau mai multe loturi de 5 hectare vor fi transmise la un număr de moștenitori mai mare ca numărul loturilor, lotul sau loturile se vor atribui în plină proprietate numai unuia singur dintre ei sau la un număr de moștenitori egal cu numărul loturilor.

— Dacă părțile de bunăvoie cad de acord asupra aceleia sau acelora cari urmează să devină proprietarul sau proprietarii lotului sau loturilor, — minorii și interziși fiind reprezentați de tutorii sau curatorii lor fără îndeplinirea vre-unei formalități, iar femeile măritate de soții lor, asemenea fără îndeplinirea vre-unei formalități, — se vor prezenta înaintea judecătorului de ocol, care va dresa proces verbal constatând această invoială.

— În caz de neînțelegere între moștenitori, judecătorul de ocol citează părțile și caută să le pună

de acord asupra persoanei sau persoanelor care va sau vor deveni proprietarul sau proprietarii lotului sau loturilor și a prețului ce acesta sau aceștia va avea sau vor avea de plătit celorlalți moștenitori. Această invoială va fi constatată de judecătorul de ocol prin proces verbal.

— Dacă părțile nu vor cădea de acord, judecătorul de ocol va procedea la tragerea de sorți a lotului sau loturilor între moștenitorii cari ar dori să devină proprietari, fixând el însuși prețul în caz de neînțelegere.

— Dacă nici una din părți nu voește a lua lotul sau loturile, ele se vor vinde prin licitațiune.

— Dacă și la această licitațiune nu se oferă cel puțin suma datorită Casei Rurale, judecătorul de ocol va adjudeca din oficiu lotul sau loturile asupra Casei Rurale pentru prețul creanței sale.

— Casa Rurală este în drept să facă să înceteze orice stăpânire în devălmășie a loturilor indivizibile, atunci când această stare de indiviziune durează de mai mult de doi ani.

Procedura de împărțea s'a arătat mai sus.

Moștenitorul asupra căruia se va adjudeca lotul sau loturile va lua de drept în sarcina sa întreaga sumă datorită Casei Rurale, iar partea succesorală cuvenită fiecărui moștenitor o va plăti la fiecare în bani, în termen de 3 ani, cu o dobândă de cel mult 6 la sută pe an.

— Pentru înlesnirea acestor plăți, Casa Rurală va putea să acorde moștenitorului sau moștenitorilor, care a devenit proprietarul lotului sau loturilor, un supliment de împrumut, până la suma împrumutului inițial, dacă suma datorită asupra lotului sau loturilor a fost redusă, prin amortizări, cu a patra parte din suma împrumutată.

Cap. VII. Administrațiune, direcțiune și comisarul guvernului.

— Consiliul de administrațiune se compune din 10 membri, din cari: un *consilier al Inaltei Curți de casație și de justiție*, numit prin decret regal după propunerea ministrului de agricultură, comerț, industrie și domenii, un *membru al primei Societăți de Credit Funciar Român*, un *membru al consiliului de administrațiune al Casei centrale a Băncilor Populare*, un *delegat al consiliului superior de agricultură*, *trei membri numiți de guvern și trei membri aleși de adunarea generală a acționarilor*, toți pe termen de 3 ani.

— Direcțiunea Casei Rurale se compune dintr'un director și unul sau doi sub directori.

Directorul va fi numit de ministrul agriculturii, industriei și comerțului, cu aprobarea consiliului de ministri și după o listă de prezentare a consiliului de administrație cuprinzând trei nume.

Sub-directorii și celalalt personal vor fi numiți și revocați de Consiliul de administrație.

— Operațiunile Casei Rurale și emisiunile de bonuri rurale vor fi supravegiate de un consiliu de 3 censori, din cari doi vor fi numiți de guvern și unul va fi ales de adunarea generală pe termen de doi ani.

— *Guvernul își va exercita controlul său* asupra operațiunilor și mersului Casei Rurale *printr'un comisar* numit prin decret regal, după propunerea ministrului de agricultură, de industrie, de comerț și de domenii.

Cap. VIII. Fond de rezervă și beneficii.

— Din beneficiile nete anuale se vor reține: 30 la sută pentru crearea unui *fond de rezervă*; 70 la sută se vor împărți *acționarilor*.

Când după împărțirea unui dividend de 10 la sută, ar mai rămâne vre-o sumă de împărțit din beneficiul care va trece de 10 la sută, se va da 50 la sută fondului de rezervă și 50 la sută acționarilor.

— Dividendul ce s'ar cuveni statului și care ar trece de 6 la sută, se va întrebuința pentru crearea unui *fond de îmbunătățiri*.

Venitul fondului de rezervă va servi la sporirea acestui fond.

— *Fondul de îmbunătățiri* va servi la ameliorarea culturii pământurilor cumpărate prin mijlocirea Casei Rurale, ca de exemplu, contribuirea la secarea bălților, mlaștinilor, la apărarea contra inundărilor, la plantațiuni, la facerea și întreținerea de drumuri locale etc.

Cap. IX. Dispozițiuni finale.

— Moșiile cumpărate înainte de promulgarea acestei legi, vor putea fi ipotecate de cumpărătorii Casei Rurale cu suma necesară pentru plata acelor datorii, respectându-se împărțelile de pământ efectuate între cumpărătorii înaintea cererii de împrumutare către Casa Rurală.

— Statutele Casei Rurale, făcute de guvern după principiile stabilite în această lege, vor fi sancționate prin decret regal. Ele nu vor putea fi modificate decât după propunerea consiliului de administrațiune ratificată de adunarea generală a acționarilor, aprobată de guvern.

— Această lege s'a pus în aplicare la 1 Maiu 1908.

VI. Legea pentru despăgubirea pagubelor pricinuite proprietarilor și arândașilor devastați de răscoala țărănilor în primăvara anului 1908.

Pentru ajutorarea proprietarilor și arândașilor devastați, parlamentul a votat un credit de 15 milioane lei.

După evaluările făcute în modul cel mai conștient de *comisiunile* pentru constatarea acestor pagube, cari și-au terminat lucrările în toată țara ele se ridică la suma de peste 20.500.000 lei. Plata sumelor cuvenite proprietarilor și arândașilor se va face, probabil, în cursul lunii Noemvrie a. c.

Al treilea congres al absolvenților din școlile de agricultură din România.

În România se face uz tot mai mult de mijloacele moderne, proprii de a grăbi progresul pe toate terenele vieții. Între aceste mijloace se numără fără îndoială și congresele de tot felul și în urmărire și *congresele economice*.

La 25. 26 și 27 Octomvrie n. a. c. absolvenții școlilor de agricultură, asistând multe personalități marcante, au ținut al treilea congres al lor în sala Ateneului din București.

Credem că e de interes pentru cercurile băncilor noastre să dăm și noi, măcar în liniamente cât de generale o icoană despre decursul aceluși congres. Facem această dare de seamă după revista „*Câmpul*”, organul „*Soc. agronomice*” a absolvenților școlilor de

agricultură, care aduce un lung și amănunțit raport asupra congresului.

Ziua I.

Sedința de dimineața. Congresul s'a deschis la orele 10^{1/2} dimineața. Cel dintâi vorbește d-l S. P. *Radianu*, președintele societății absolvenților școlilor de agricultură, care face un scurt istoric al celor două congrese anterioare, spunând că multe dintre chestiunile desbătute de acele congrese, au fost puse în practică de către guverne și rezultatele date au fost dintre cele mai fericite.

Arată că „*Societatea agronomică*” are o importanță deosebită.

Vorbește de cooperatiunea în agricultură și spune că este mult de făcut pentru educația agricolă a sateanului.

S'a trimis apoi o telegramă Regelui.

D-l *I. Kalinderu*, proclamat președinte de onoare al congresului, luând cuvântul, spune că și-a dat foarte bine seama de importanța congreselor agronomice, de aceea întotdeauna a luat parte cu mare plăcere la aceste congrese.

Progresul agriculturii propriu zise, trebuie să stea în strânsă legătură cu buna stare a sateanului, cum și cu creșterea vitelor, căci o agricultură fără săteni luminați și fără vite sănătoase, nu poate fi perfectă.

Proprietarul de moșie trebuie să ajute foarte mult înaintarea sateanului în direcție culturală și economică. Între proprietar și satean trebuie să existe o strânsă legătură având comunitate de interese.

Dă sfat celor de față ca, în calitate de administratori de moșii, să se intereseze cât mai mult de starea culturală a sateanului.

Spune că, în România, nu lipsa de pământ este cauza stării nefavorabile a sateanului, ci lipsa lui de cultură, căci majoritatea sătenilor din țară posedă mult mai mult teren, decât locuitorii din alte țări.

Starea sateanului nu se poate îmbunătăți, decât dându-i cultura necesară și făcându-l să practice diferitele industrii casnice atât de folositoare în toate zilele.

Termină îndemnând pe agronomi să aibă o deosebită sollicitudine pentru înaintarea sătenilor.

Sedința de după amiază s'a ținut în localul școlii de meserii din capitală, sub prezidenția d-nului S. P. *Radianu*.

S'a discutat asupra chestiunii: 1. *Agricultura extenzivă și intensivă în România*, vorbind mai mulți agronomi. Din aceste discuțiuni rezultă că: cultura intensivă și cultura extenzivă sunt două chestiuni foarte importante pentru agricultură.

Cultura intensivă va să zică ca pe o porțiune mai mică de teren să se scoată mai mult decât se scoate astăzi pe o porțiune mai mare. Cultura intensivă înseamnă că la aceeași proprietate, întrebuințându-se mijloace științifice, să se mărească venitul.

Cultura intensivă se face mai mult de către marea proprietate și de aceea această proprietate este mai prosperă.

Sistemul arândășiei este o piedecă foarte mare în calea culturii intensive pe proprietatea mare.

Cultura extenzivă se face de mica proprietate, mai ales din cauza lipsei de capital, de mașini ș. a.

Țăranii vor putea să facă în viitor o cultură intensivă numai bazați pe bunăstarea vitelor; de aceea toată atenția trebuie îndreptată în această direcțiune.

Pentru că proprietatea mică să prospereze este de neapărată trebuință și ca să se cultive plante prăsiitoare (de săpat) și furagere (trifoiu, luțernă etc.)

Înainte de toate însă trebuie stăruit din toate puterile pentru înaintarea culturală a țăranului.

Preoții și învățătorii să facă pe terenurile bisericilor și școlilor numai cultură intensivă, astfel că țăranii văzând foloasele ce rezultă să imite și ei exemplele. Țăranul nu poate fi învățat decât prin intuiție.

Pentru îmbunătățirea situației agricole să se înființeze școli agricole după sistemul cum sunt așezate școlile silvice.

O cultură intensivă s'ar putea face și pe calea cooperativelor.

Ca desiderat se primește propunerea prezidentului de a se da premii sătenilor cari vor face o cultură mai îngrijită, cum se face în Bucovina și Danemarca.

S'a trecut apoi la chestiunea:

Rezultatul din primul an de aplicare al noii legi pentru tocmele agricole.

Se constată din unele părți că legea actuală n'a dat tocmai rezultate fericite și ea nu convine sătenilor fiindcă necesită o contabilitate prea complicată cu ținerea carnetelor de lucrători.

Ziua II.

Sedința de dimineața. Se discută chestiunea: 2. Înființarea de pepiniere comunale de unde micii agricultori să se poată aproviziona cu puștii necesari de arbori fructiferi precum și cu puștii de arbori de pădure pentru plantarea locurilor goale și impropriei din comune,

Se primește dezideratul:

Congresul opinează ca prin agronomii ministerului agriculturii și acei ai obștiilor sătești, să se îndrumeze comunele ca să creeze pepiniere comunale în conformitate cu legea comunală. Statul va da ajutoare bănești și concurs moral.

Pepinierele comunale vor fi împărțite în 4 grupuri:

1. Arborii forestieri (de pădure). 2. Arborii de ornament. 3. Arborii roditori. 4. Vița de vie...

S'au primit deziderate pentru autenticitatea vițelor de vie și în scopul de a se încunjură falsificarea vinurilor

Sedința de după amiază. Prima chestiune: Cauzele ce împiedică bunul mers al învățământului agricol în România și mijloacele de îndreptare. Se aduc critici aspre modului cum este organizată școala superioară dela Herăstrău și cum sunt organizate școlile elementare de agricultură. Despre aceste din urmă se susține că n'au materialul didactic necesar unei asemenea școale și că nu sunt populate. Se susține a fi necesar ca învățământul din școlile agricole să se facă obligator pentru fii de țărani ce ar posedă un număr mai mare de hectare de teren; în școlile primare predându-se învățământul agricol obligator și mai dezvoltat, iar terenurile școlare să se dea în grija unor agronomi, cari să formeze pe ele mici ferme model, la cari fii sătenilor să facă o practică timp de un an, după terminarea cursului primar.

A doua chestiune: Învățământul agricol ambulant la domiciliu fiind admis în principiu se discută: Cum trebuie să procedeze revizorii agricoli cu instrucția țăranilor la domiciliu. Țăranilor trebuie să li-se țină conferințe utile și în rândul prim despre creșterea vitelor, căci o agricultură bună fără vite bune nu poate să existe. În urmă congresul opinează ca sub formă de conferințe, de cursuri speciale și sub formă de expertiză a grajdurilor de vite și a pășunilor să se arete țăranilor cum trebuie construite staulele de vite sau o lăptărie, îngrijirile vitelor și produsele lăptăriei.

Făcându-se expertiza pășunilor să se învețe agricultorii mici cum să le creeze, cantitatea de sămânță ce au să samene și costul ei pe hectar.

Revizorii agricoli se vor recruta numai dintre persoanele cu largă experiență.

Chestiunea a treia: Crearea de școale, de grădinărie și pomologie se consideră drept o chestiune urgentă.

O școală de grădinărie e pe cale de a se înființa în București.

Până la crearea unor școale perfecte administrații să facă un început, înființând pe la moșiile ce administrează grădini de legumi.

Se admite următoarea rezoluțiune: *Persoanele cari se vor ocupa să cultive legume și să creeze grădini să fie încurajate. Statul ar putea da câte 5 hectare de teren cultivătorilor de grădini.*

Chestiunea a patra: Termenii întrebuițați în agricultură. Se constată că multe din plantele agricole au numiri străine și că chiar în economia agricolă sunt multe astfel de numiri.

Se hotărăște ca membrii congresului, fiecare în sfera lui de activitate, să caute să colecționeze termeni proprii românești și lucrările să le comunice la viitorul congres.

Chestiunea a cincia: Dacă nu e necesar ca stagiul de practică al absolvenților școlilor de agricultură să se facă numai în fermele statului și dacă nu e absolut trebuitor ca șefii de cultură a școlilor inferioare de agricultură să fie numiți dintre absolvenții școlii dela Herăstrău, sporindu-li-se retribuțiunile.

După dezbateri mai îndelungate se votează următoarea rezoluțiune relativ la această chestiune:

Fermele statului, actualmente două, sunt neîncăpătoare pentru numărul mare de absolvenți ce anual se sporesc. Congresul a admis ideea de a se interveni pe lângă Onor. minister de domenii, ca să creeze încă două ferme model, una în Moldova și alta în Oltenia sau Muntenia.

Regele răspunde la telegrama ce i-s'a adresat și aduce urări pentruca lucrările congresului să fie spre folosul agriculturii țării.

Ziua III.

Sedința de dimineața. Se pune la ordinea zilei chestiunea: Mărirea producției prin îngrășăminte și prin alegerea de varietăți prolifică, cum și prepararea și îngrijirea gunoii de vite de fiecare țăran, sub supraveghierea revizorilor ambulanți, a preoților și învățătorilor.

Închizându-se discuțiunea, congresul votează următorul desiderat:

Să se intervină pe lângă d-l ministru de interne ca, în decumun acord cu serviciul sanitar să schimbe art. 9 din regulamentul sanitar, îngăduindu-se păstrarea băligarului prin curți, însă în gropi anume făcute și acoperite cu pământ pe deasupra, evitându-se astfel degajarea de gaze, pentru a fi în concordanță cu igiena.

Se trece la chestiunea: Cum se cresc și cum ar trebui să se crească vitele noastre. După discuțiune se votează următorul desiderat:

Să se intervină pe lângă On. minister de agricultură și domenii ca să înceteze cu experimentarea rasei ungare în turma de vite dela ferma Studina, această rasă fiind dovedită inferioară celei moldovenești, pentru împrejurările climatice și economice în cari se găsește România.

Recomandă cu căldură și convingere selecțiunea vitelor bovine moldovenești și înlăturarea tuturor celor de-

fectuoase, aflate actualmente în fermă, înlocuindu-le cu altele alese de pe la crescătorii renumiți.

Să se specializeze creșterea pentru muncă, pentru carne și pentru lapte.

Ședința de după amiazi. Chestiunea pășunatului și hranei vitelor. Nutrețurile naturale și artificiale.

D. Dumitrescu, medic veterinar, șeful serviciului pentru controlul laptelui dela primăria capitalei București, vorbește în chestia creșterii vitelor de lapte, arătând cu date că vacile de lapte din România dau o cantitate mult mai bună și de o calitate mult mai superioară celor din Ungaria. Spune că e un obicei rău în țară de a se utiliza pentru reproducțiune vite din rase străine, mai cu seamă a celor de lapte.

D-l profesor Maior spune că vitele de rasă străină n'au dat rezultate satisfăcătoare și sunt inferioare rasei indigene, pentru că nu li-s'a dat îngrijirile necesare. O cauză principală a relei stări a vitelor e și lipsa de pășune, căci oricât s'ar cheltui cu cumpărarea de vite, nu se va ajunge la nici un rezultat dacă nu sunt pășuni suficiente.

Urmează chestiunea: Replantarea viilor distruse de filoxeră.

După desbatere, congresul admite și exprimă următorul deziderat:

Producătorii direcți americani, neajungând până azi la o clasare și selecțiune, astfel încât să justifice recomandarea lor,

Congresul după observațiunile făcute până acum în România e de părerea că a recomanda întrebuintarea producătorilor direcți și mai cu seamă pentru micul cultivator, ar fi o greșală.

Pepinierii în primul rând au rolul de a propovădui întrebuintarea lor.

Școalele de viticultură și pepinierile oficiale, să fie rugate a nu cultiva și recomanda producătorii direcți.

Se tratează apoi chestia uscătorilor de prune, arătându-se superioritatea sistemului de uscare din Bosnia, introdus în unele locuri și în România, dând rezultate din cele mai multămitoare.

Uscătorile de prune mai pot fi folosite și pentru uscatul porumbului cules prea de timpuriu.

Cu acestea congresul s'a încheiat, urmând un banchet.

Gruparea

membrilor din direcțiunea și din comitetul de supraveghiere ale băncilor noastre — după ocupațiune. *)

Datele de mai jos sunt dela 135 soc. pe acții și 5 însoțiri. Membrii țărani sunt cu deosebire la institutele noastre financiare cu capital social mai mic și la însoțiri.

In direcțiune sunt:	
Preoți	290
Țărani	202
Proprietari	157
Advocați	134
Invățători	70
Comercianți	60
Funcționari de bancă	56
Notari comunali	40
Medici	34
Funcționari de stat în penz. și alte ocupațiuni	33
Profesori	21
Industriași	20
Farmacisti	3
Total . 1,120	

*) Specimen din „Calendarul portativ al funcționarilor de bancă români pe 1909”, de V. Babi.

In comitetul de supraveghiere sunt:

Preoți	181
Țărani	120
Funcționari de bancă	95
Invățători	68
Advocați	44
Comercianți	42
Proprietari	32
Notari comunali	23
Profesori	22
Funcționari de stat în penz. și alte ocupațiuni	18
Industriași	15
Medici	10
Total . 670	

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 26 Noembrie 1908.

Piața financiară internațională, pe lângă toate știrile politice neliniștitoare din Peninsula Balcanică, este liniștită. În special situația Băncii imperiale germane s'a ameliorat în săptămâna a treia în măsură însemnată. Rezerva de bilete a crescut cu 125.2 milioane la 208.9 milioane M. față de 109.3 milioane M. bilete supuse la dare în aceeași perioadă din anul trecut. Discontul particular notează în Berlin $2\frac{5}{8}\%$, adică este cu $1\frac{3}{8}\%$ sub rata Băncii. Pentru a împiedica reducerea și mai mare a discontului particular Banca a început a vinde bonuri de tezaur din portofelul său.

În London se așteaptă urcarea etalonului, din cauză că aurul Băncii engleze a scăzut în săptămâna precedentă cu $1\frac{1}{2}$ milioane funți.

Situația Băncii Austro-Ungare este mai favorabilă, decât se putea spera. Dela sfârșitul lunii trecute circulațiunea de bilete s'a redus cu 215.3 milioane K. dela 196.6 milioane K supuse la dare la 18.7 mil. K. bilete libere de dare. Celelalte poziții ale sumarului deasemenea arată o dezvoltare favorabilă. Metalul nobil în săptămâna a treia a crescut cu 5.7 milioane K, iar circulațiunea de bilete a scăzut cu 80.6 mil. K. La aceeași perioadă din anul trecut Banca avea încă 42.1 milioane K bilete sub dare în circulațiune.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

În Ungaria. Raportul ministerului de agricultură dela 15 Noembrie a. c. prezintă astfel situația agricolă în țară: Toamna secetoasă și gerul ce s'a instăpănit fără nici o perioadă de tranziție își arată în mod evident influința lor stricătioasă asupra sămănturilor și a sămînțelor în stare de încolțire, și aceasta cu atât mai mult, că lucrările agricole nu s'au putut sfârși, așa că parțial napoi de nutreț și de zahăr nu s'au putut pune la adăpost și aratul și sămăntatul au rămas pe alocurea neisprăvite. Dacă timpul nu va deveni în curând mai favorabil, teritorul sămănturilor de toamnă se va reduce în mod considerabil, mai cu seamă în Ungaria-nordică, însă parțial și în regiunea dincolo de Dunăre și pe Alföld. Și mai rău stau sămănturile de toamnă în regiunea dintre Murăș, Tisa și Dunăre (Bănat), în partea din jos dintre Dunăre și Tisa și în comitatele ardelene, pe când în dreapta

și stânga Dunării, cum și în dreapta Tisei sămănăturile timpurii sunt de tot slabe. În stânga Tisei sunt plângeri pentru reaua situație a sămănăturilor de rapiță. În urma gerului timpuriu ce s'a instăpănit se simte pe alocurea lipsa de nutreț.

CRONICA.

Mișcarea cooperativă la noi. „Revista Bistriței”, numărul ultim, aduce îmbucurătoare știri, că la stăruințele dlui *Ioan Daniello*, Românii din Năsăud și jur au pornit o viguroasă mișcare pentru înființarea de însoțiri de consum în comunele rurale din acele ținuturi.

Indemn la această laudabilă mișcare a dat buna reușită a însoțirii de consum din Salva, care funcționează din 27 Octombrie a. crt. spre cea mai deplină mulțămire a poporului sătean, nu numai din aceea comună, ci și din împrejurime.

Tovărășiile sătești într'un ținut ca al Năsăudului inundat de tot felul de negustorași din vecina Galiția și Bucovina au o dublă însemnătate și nu putem decât să dorim din inimă ca acțiunea începută să fie dusă la bun sfârșit!

O mișcare analogă celei din Năsăud s'a pornit, precum cetim în „Progresul”, și în Oravița. În fruntea ei stă inimosul avocat *Dr. Mihail Gropșianu*, și se proiectează înființarea de cooperative de aprovizionare, pe seama micilor comercianți și industriași și a agronomilor. Prima cooperativă urmează să se fondeze în Oravița-română.

Bancă de emisiune croată. Deputatul croat, profesorul *F. R. Vrbanics*, membru al comisiunii parlamentare delegate în chestia băncii de emisiune, pledează în opinia sa prezentată de curând prezidentului acelei comisiunii pentru crearea unei filiale principale a Băncii Austro-Ungare pe seama Croației, căreia să-i fie subordonate toate filialele băncii de emisiune din Croația și Slavonia. *Vrbanics* pretinde și oarecari drepturi de ingerință pe seama guvernului croat asupra administrației centralei croate, precum și un consiliu de direcțiune independent croat. În fine cere ca la beneficiul net al băncii să participe și Croația.

Mașină nouă de calculat interese a inventat tînărul contabil *Kacz Béla*, originar din comitatul Bereg. Proba au făcut-o în 28 Oct. c. domnii *Bogyó Samu*, profesor de matematică la academia comercială din Pesta și *Kreutzer Jenő*, un procurist dela „Hazai Bank”, inventatorul fiind împedecat de boală dela participare. S'a ajuns o iuteală de 18 ori mai mare, în facerea socotelilor, decât a unui calculator istet.

Iată în ce termeni se exprimă în „Pénzintézeteki Szemle” dl *Bogyó* despre invențiune:

„Sunt deja multe mașine de calculat, dar cea din cestiune merită atenție deosebită, fiind aproape indispensabilă la toate instituțiile, unde se calculează interese”.

„Constă din trei părți. Partea primă e calendarul. Cu o singură privire putem ceti, că dela o zi a calendarului până la alta, înainte sau îndărăt, câte zile sunt? La scontarea de schimb trebuie să socotim câte zile sunt dela ziua scontării (ziua de azi) până la scadența acceptului? Numărul zilelor îl cetim di-

rect de pe acest calendar. Cu învârtirea unei roțițe punem în toată dimineața data zilei de azi și în partea aceasta a mașinei nu mai lucrăm nimic peste zi. Privim la mașină și cetim numărul zilelor, fixând semestral sau trimestral și data epocii de începere (la metodel retrograd) sau de încheiere (la cel progresiv) a contului”.

„Partea a doua a mașinei arată numărul de interese pentru orice capital, dacă numărul zilelor se cuprinde între 1—183. Cu învârtirea unei roțițe introducem în mașină numărul zilelor cetit de pe calendar și momentan aflăm numărul de interese”.

„Partea a treia a mașinei arată interesele, dacă procentul variază câte cu $\frac{1}{16}\%$ începând dela 1%. Iarăș învârtim o roțiță, introducem procentul și ni-iese numai decât interesele corespunzătoare, calculate gata”.

„Liga electorală a industriașilor și comercianților”. Din incidentul reformei legii electorale, în preajma căreia ne aflăm, „Asociația regnicolară a fabricanților ungari” din Budapesta a hotărît a organiza cu ajutorul tuturor corporațiilor industriale și comerciale din țară o „ligă electorală a industriașilor și comercianților”.

Chemarea acestei ligi ar fi să se îngrijească ca în parlamentul țării să ajungă cu ajutorul votului membrilor săi un număr coraspunzător de reprezentanți a intereselor industriei și comerțului.

Conform programei, „Liga” va sprijini, fără privire la partidul căreia aparține, pe candidatul, care se angajază a ocroti în parlamentul țării interesele industriei și comerțului.

Rectificare. Notița din „Cronica” Nrului trecut al Rev. noastre sub titlul „Timișiana” o rectificăm astfel că: nu „Timișiana” din Timișoara a pus în vedere Reuniunii învățătoresți din acele părți suma de K 300 în scopul *cursurilor de analfabeți*, ci distinsul *despărțământ „Timișoara” al „Asociațiunii”* pentru literatura română și cultura poporului român.

BIBLIOGRAFIE.

Calendarul portativ al funcționarilor de bancă români pe anul 1909. Anul I. Intocmit de *Vasile Babi*, funcționar la „Bihoreana” în Oradea-mare. Arad. Tipografia diecezană gr.-or. română. Prețul K 2.

Unelte de mână dela lemnărit de Ioan Apolzan, tipograf. Sibiu 1908. Tipografia Ios. Drotleff. 8° mic, 32 pag. Prețul 40 fil.

Vom reveni.

Firme falite:

Fabrica ardeleană de teracotă și de cuptoare a lui Dr. Frank Kiss István din Cluj, tribunalul în loc, insinuarea pretenziunilor până la 31 Decembrie 1908, lichidarea lor în 28 Ianuarie 1909, alegerea comitetului concursual în 30 Ianuarie 1909.

Rafael Hani, comerciant în Petrila, tribunalul în Deva, insinuarea până în 15 Decembrie, lichidarea în 21 Decembrie, alegerea comitetului în 23 Decembrie 1908.

Rămasul avocatului Dr. Rádó Ignác din Oradea-mare, tribunalul în loc, insinuarea până la 31 Decem-

vrie 1908, liquidarea în 12 Ianuarie, alegerea comitetului în 14 Ianuarie 1909.

Grünfeld Aron, firmă comercială de lăptărie în Oradea-mare, tribunalul în loc, insinuarea pretenziunilor până în 31 Decembrie 1908, liquidarea lor în 12 Ianuarie, alegerea comitetului concursual în 14 Ianuarie 1909.

Firme insolvente:

Mandl Simon, comerciant în Arad.

Judovits Jenő, comerciant în Alba-Iulia.

Grünfeld Armin, lăptărie în Oradea-mare.

Zichermann Jakob, proprietar în Érkeserű de lângă

Oradea-mare.

Haas Manó, comerciant în Oradea-mare.

Spitzer L. I., comerciant în Versecz.

Grünberger Ede, comerciant în Lugoj.

Dr. Barta Dezső, avocat în Oradea-mare.

Klopfer Albert, comerciant în Oradea-mare.

Róth Géza, comerciant în Sătmar.

Neumann Bernát, comerciant în Timișoara (Fabric).

Ludwig M., comerciant în Timișoara.

Moreno Mór, comerciant în Timișoara.

Nikolits P. Milán, comerciant în Versecz.

Sumar.

Cautele la înființarea de institute noi. — De-ale emigranților. — Spicuri din noile legi asupra chestiunii țărănești în România. — Al treilea congres al absolvenților din școlile de agricultură din România. — Gruparea membrilor din direcțiunea și din comitetul de supraveghiere ale băncilor noastre — după ocupațiune. — *Revista financiară*: Situațiunea — *Agricultură*: Situațiunea agricolă — *Cronică*: Mișcarea cooperativă la noi, Bancă de emisiune croată, Mașină nouă de calculat interese, „Liga electorală a industriașilor și comercianților”, Rectificare. — *Bibliografie*: Calendarul portativ al funcționarilor de bancă români pe anul 1909, Uneltele de mână dela lemnărit. — Firme falite, Firme insolvente.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 25 Noembrie 1908.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Kenta ung. aur, ... scut. de dare	109.50	110.—
4	„ „ Cor. . . . . „ „ „	91.20	91.40
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „	81.20	81.75
3—	Impr. cu premii à 100 fl. . . . . „ „	185.85	186.—
4	„ p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	144.—	143.—
3	Impr. p. regul. Porților de fier. „ „ „	75.75	75.25
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone „ „ „	99.60	101.—
4	„ rurale ungare . . . . . „ „ „	92.25	93.—
4	„ „ croato-slav. . . . . „ „ „	94.50	93.50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc de dare	95.10	95.25
4	„ „ „ „ Ian-Iulie „ „ „	95.10	95.25
4.2	„ „ în hârtie, Febr.-Aug. „ „ „	98.10	98.50
4.2	„ „ argint April-Oct. „ „ „	98.10	98.50
4	Losuri din 1860 à fl. 500.—	156.50	156.—
4	„ „ 1860 à fl. 100.—	220.50	222.50
—	„ „ 1864 à fl. 100.—	273.—	266.50
4	Renta austr. aur., scut. de dare . . .	115.—	115.25
4	„ „ Cor. „ „ „ „	95.25	95.50
3 1/2	„ „ de invest. „ „ „ „	84.20	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	90.30	90.50
5	„ „ Viena	101.70	—
6	„ bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	118.75	—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	95.50	96.—
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	95.25	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	99.20	99.20
4	„ „ 50 ani în coroane	100.—	100.—
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta în fl.	99.75	100.—
4	„ „ „ „ în cor.	93.25	93.25
4 1/2	Obl. com. „ banca „ ung. Pesta cu 10% premie	103.50	104.30
4	„ „ „ „ repl. 60 ani	93.—	93.25
4	Seris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	93.—	93.25
4	Obl. com. „ „ „ „ în cor	93.—	93.—
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	101.—
4	Seris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	92.10	92.80
4 1/2	Banca hipotecară ungară în cor.	100.—	100.—
4	„ „ „ „ „ „	93.25	93.25
—	Obl. cu premii Banca „ ung. hip. à K 100	—	98.—
5	„ Albina“, Sibiu	—	101.—
4 1/2	„ „ „ „ „ „	—	99.—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiu, ...	99.25	99.25
4	„ „ „ „ „ „	92.75	92.75
4 1/2	„ „ „ „ Brașov	101.—	101.—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, ...	99.—	99.—
4	„ „ „ „ „ „	93.—	93.—
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred fonc. aust. din 1880 à fl. 100	272.—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din 1889 à fl. 100	263.50	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	242.50	246.—
2	„ „ sâmbesc à frcs 100 —	94.—	87.—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	262.50	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5.—	22.—	22.50
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100.—	474.—	475.—
—	Buda, comuna à fl. 40.—	223.—	225.—
—	Pálffy, à fl. 40.—	205.—	210.—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10.—	54.50	55.—
—	„ „ ungară, à fl. 5.—	27.45	30.50
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100.—	494.—	494.—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5.—	—	8.25
—	Lozuri „Jó sziv“, à fl. 4.—	—	12.—
F. Valute.			
—	Galbini imper. pr. bucată	11.36	11.43
—	20 franci aur	19.15	19.17
—	20 marce aur	23.51	23.54
—	Sovereigns pr bucată	24.01	—
—	Ruble hârtie per bucată	2.52	2.53
—	100 Marce hârtie	117.28	117.38
—	100 franci hârtie	—	95.70
—	100 lire hârtie	95.40	95.40
—	100 lei hârtie	—	94.40

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile.

Asigurări pentru cazuri de accidente.

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracției (furt prin spargere de casse și locuințe).

Nr. 1 (48—52)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea ipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovărășii economice.